

FI lausuntopyyntö VV

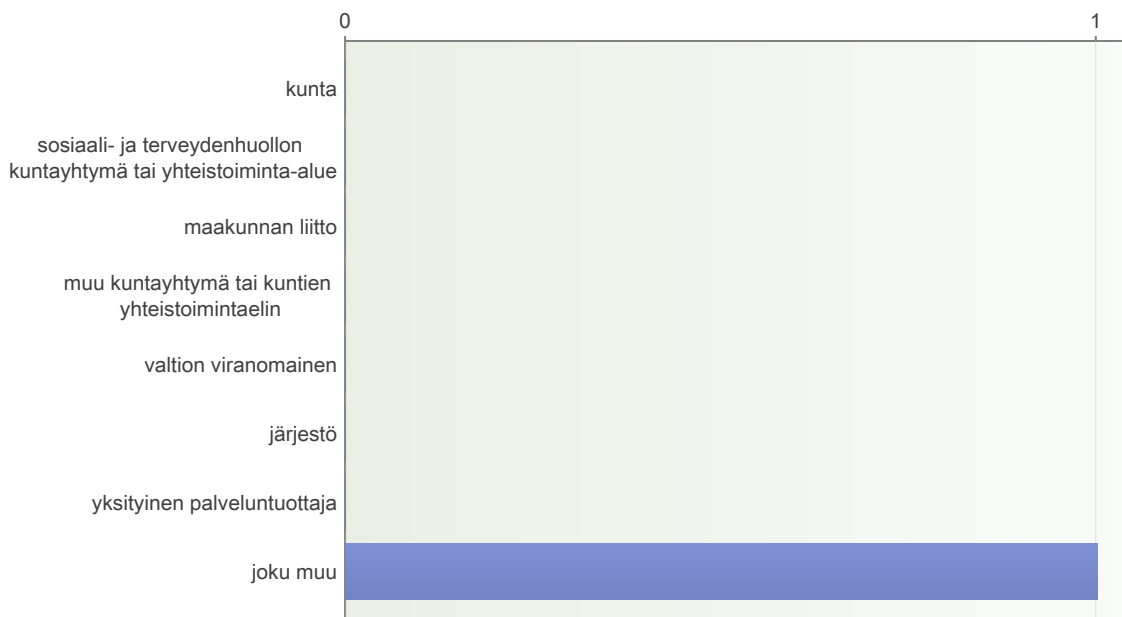
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Kansallinen Kokoomus r.p.	Pirre Seppänen	Janne Pesonen, janne.pesonen@kokoomu s.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote- ja maakuntauudistus on yhteiskuntaa voimakkaasti muokkaava välttämätön uudistus. Uudistuksen on lähdettävä ensisijaisesti ihmisten laadukkaista, tasavertaisista ja oikea-aikaisista palveluista, ei hallinnosta.

Esityksellä on mahdollista kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Sote-uudistuksen tavoitteena ovat yhdenvertaisemmat perus- ja erikoistason palvelut maassamme.

Uudistuksella voidaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, sillä valinnanvapaus osaltaan takaa parempaa hoitoon pääsyä sekä palvelujen laadun kohenemistä.

Uudistus parantaa palvelujen saatavuutta juuri niiden keskuudessa, jotka ovat nykyjärjestelmässä eriarvoisessa asemassa. Jonojen lyheneminen vähentää eriarvoisuutta.

Palvelujen järjestäminen on maakunnan, eli julkisen toimijan, vastuulla vahvasti. Kaikille taataan hoito ja palvelut jatkossakin riippumatta lompakosta tai asuinpaikasta.

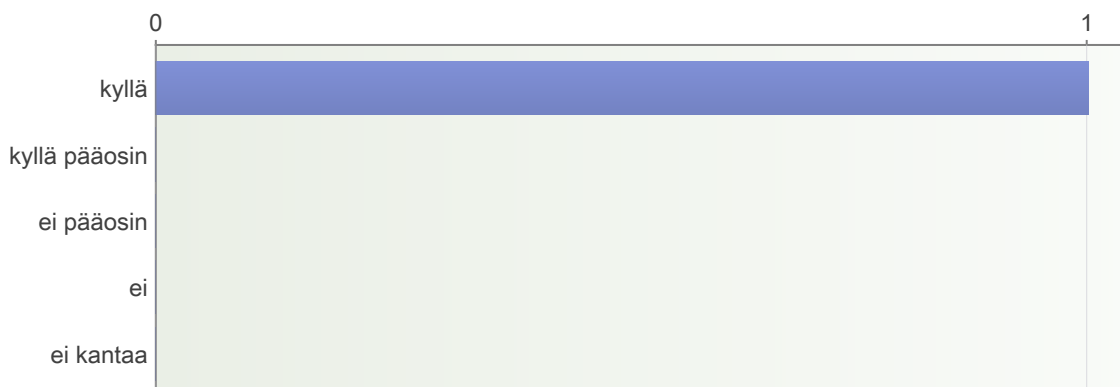
Uudistuksesta hyötyvät erityisesti ne, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä eli mm. lapset, ikääntyneet ja työttömät. Tämä lisää myös yhdenvertaisuutta.

Palvelujen käyttäjille sote-uudistuksen pitää näkyä ennen kaikkea siinä, että laadukkaiden palveluiden saatavuus helpottuu. Perustelu uudistuksen käynnistykselle olivat ongelmat erityisesti terveyskeskuspalvelujen ja yleensäkin peruspalvelujen saatavuudesta.

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen vaatii valinnanvapauslainsäädännön ja sote-uudistuksen lisäksi myös paljon muuta. Erilainen ennaltaehkäisevä työ on olennaisessa asemassa.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia, kun valinnanvapaus laajenee. Valinnanvapautta sote-palveluissa on jo tälläkin hetkellä, sillä voimme valita minkä tahansa julkisen terveyskeskuksen tai sairaalan Suomessa. Nyt tarkoitus on lisätä valinnanvapauden piiriin myös yksityisiä ja järjestöjen tuottamia palveluja.

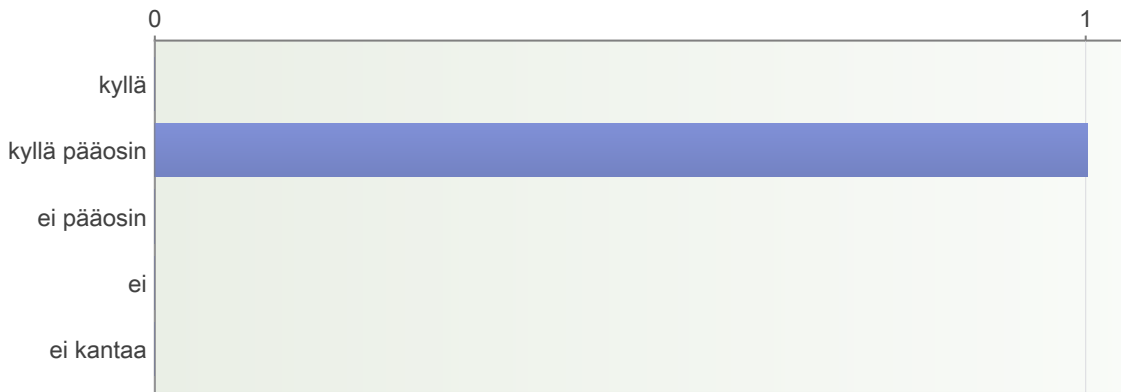
Jotta ihminen voi valita, on saatavilla oltava avointa tietoa. Laadun ja kustannusten on oltava läpinäkyviä.

Ihminen voi valinnanvapauden kautta vaikuttaa omiin palveluihinsa, mutta ihmiseltä ei edellytetä valintoja, jos hän ei halua valita. Valinnanvapaus parantaa niidenkin ihmisten palveluita, jotka eivät valitse, sillä tuottajat tietävät, että ihmisillä on mahdollisuus valita.

Ihmisen näkökulmasta järjestelmä ei monimutkaistu nykyisestä järjestelmästä, vaan palvelut siirretään yhden järjestäjän alle, joka tarkoittaa parempaa järjestelmän kokonaisuohjattavuutta.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kuten nytkin, on myös tulevaisuudessa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla (mm. lääkäreillä, sairaanhoitajilla, lähihoitajilla ja fysioterapeuteilla) vastuu siitä, että ihminen saa oikeanlaista hoitoa, oikeaan aikaan. Kun ihminen hakeutuu sosiaali- ja terveyspalveluihin, on ammattilaisilla vastuu hänen hoidostaan ja auttamisestaan. Ihminen voi tehdä valintoja, mutta valintoja ei ole pakko tehdä.

Uudistus edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia, kun ihmisen mahdollisuus valita palvelunsa laajenee. Jotta ihmisellä on riittävästi edellytyksiä valita, on tarjolla oltava selkeässä muodossa olevaa informaatiota. Maakunnalla on vastuu ihmisten hoitoketjuista sekä palveluohjauksesta.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on vastuu palveluiden integraatiosta ja kokonaisuudesta. Maakunnan vastuulla on, että palvelut muodostavat yhdessä asiakaslähtöisiä ja sujuvia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi tulevaisuudessa maakunta järjestää sekä sosiaali- että terveystalvet. Palvelut ovat siis yhden järjestäjän vastuulla toisin kuin nyt.

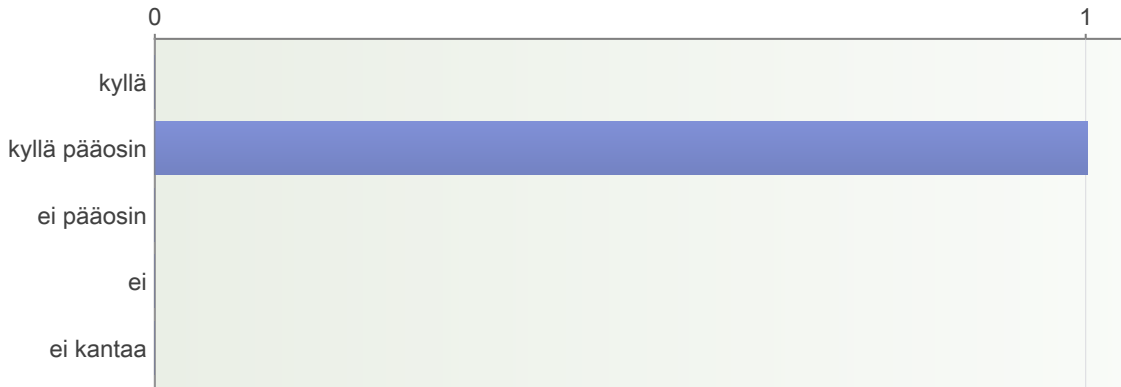
Valinnanvapauden avulla (mm. henkilökohtainen budjetti) on tarkoitus parantaa paljon palveluita tarvitsevien asemaa. Paljon palveluja tarvitsevien kohdalla (esim. vammaiset) käytetään henkilökohtaista budjettia, jossa yhdessä suunnitellaan palvelujen kokonaisuus. Paljon palveluita käyttävät siis hyötyvät valinnanvapaudesta.

Myös koko sote-uudistus on tehty myös paljon palveluita tarvitsevien näkökulmasta: palvelut ovat yhden järjestäjän vastuulla.

Valinnanvapaus ei aiheuta lisää valintojen tekemisiä ihmisille tai paljon palveluita tarvitseville, jos ihminen ei halua valita. Valinnanvapaus on aina mahdollisuus, mutta ei pakko. Esimerkiksi jos henkilö ei valitse itselleen sote-keskusta, hänelle osoitetaan lähin sote-keskus. Lisäksi kuten nytkin, on sote-ammattilaisten tehtävä huolehtia hoidon kokonaisuudesta ja hoidon saamisesta.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Koko sote-uudistuksessa tavoiteltu kustannusten kasvun vähentäminen on haastavaa saavuttaa. Kustannusten vähentämiseen tarvitaan monia eri keinoja. Rakenne luo puitteet, mutta ei vielä tuo työkaluja. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää tuottavuuden kasvua, joka puolestaan on saavutettavissa vain toimintatapojen muutoksilla. Lisäksi vertailutieto laadusta ja kustannuksista on tärkeässä asemassa.

Kustannusten hillinnän tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että sote-uudistuksessa huomioidaan mm. henkilöstön osaamisen tarkoituksenmukainen hyödyntäminen ja työnjako, johtaminen, monituottajuus, digitalisaatio, sairaalapakasiteetin järjeistäminen, palveluketjujen sujuvuus (integraatio), kustannusten läpinäkyvyys ja kilpailun hyödyntäminen.

Valinnanvapaus vähentää kustannuksia pitkällä tähtäimellä, sillä jonot tulevat pitkässä juoksussa kalliiksi. Peruspalveluiden vahvistaminen tehdään tuottajia lisäämällä sekä erityisosajien tuomisella jo peruspalveluihin. Kun perustason palveluiden saatavuutta parannetaan, hillitsee se kustannuksia muualla.

Arvioitava vielä sitä, voisiko suoran valinnan yksikkö ottaa vastuuta palvelukokonaisuudesta, jotta kannusteita potilaan/asiakkaan siirtäminen toiselle maksajalle ei olisi.

Olennaista tavoitteiden saavuttamiselle on se, että toiminta ja kustannukset ovat täydellisen läpinäkyviä. Kaikkien verorahoitteisten palveluiden todelliset yksikkökustannukset tulee pystyä määrittelemään ja kertomaan avoimesti. Läpinäkyvyyden tulee toteutua sekä valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa että maakunnan muissa palveluissa.

Kokoomus esittää huolensa siitä, ettei suurimpien kaupunkien osaamista sote-palveluissa ei hyödynnetä erillisratkaisuin. Vain laajalla väestöalueella on saavutettavissa kustannusvaikuttavuus, jota uudistuksella tavoitellaan.

Kokoomus katsoo, että osa maakunnista on väestöpohjaltaan ja -kehitykseltään liian pieniä uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta. Tämän vuoksi menettely arvioida maakuntien kykyä suoriutua tehtävistään on oleellinen osa kokonaisuutta. Sen tulee johtaa maakuntien yhdistämiseen, mikäli ne eivät suoriudu toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteistaan.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Perustuslakimme edellyttää kansanvallan toteutumista. Demokratia toteutuu esityksessä riittävällä tavalla. Maakunta järjestää palvelut ja maakunnalle annetaan lakiesityksessä laaja toimivalta ohjata palveluiden tuotantoa.

Demokratiaan kuuluu keskeisesti maakunnan asukkaiden mahdollisuus päästä vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin, erityisesti päättämään palveluiden järjestämistavan yleisistä periaatteista. Vaaleilla valittujen päätöksentekijöiden tulee päästä vaikuttamaan strategisen tason periaatekysymyksiin, mutta palvelun tuottamiseen liittyviin kysymyksiin riittää ehdotettu päätöksentekojärjestelmä.

Ehdotetussa järjestelmässä yksilön oikeuksien toteutumisen varmistamisesta vastaa maakunta. Näin maakunnan päätöksenteossa maakunnan asukkaat pääsevät vaaleilla valitsemiensa edustajien välityksellä päättämään palvelujen ohjausjärjestelmän kannalta merkittävimmistä päätöksistä ja tekemään palvelujen tuotannon kannalta tärkeimmät strategiset päätökset.

Maakunnan luottamushenkilöt pääsevät myös vastaamaan päätöksentekijöinä siitä, että palvelujärjestelmässä toteutuu yksilön oikeuksien turvaaminen.

Nykyiseen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmään verrattuna ehdotettava lakiesitys lisää siinä ehdotetun valinnanvapauden kautta jokaisen maakunnan asukkaan henkilökohtaisia mahdollisuuksia päättää siitä, mistä hän palvelunsa hankkii. Tämä osaltaan parantaa demokratiaperiaatteen toteutumista, kun maakuntien asukkaat saavat suoran päätösvallan siihen, mistä palvelujaan hankkivat.

Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen vahvistaa maakuntavaltuustojen ja valtuutettujen valtaa. Valinnanvapaus antaa valtuustoille mahdollisuuden määritellä palvelut, niiden sisällöt, saavutettavuus/saatavuus vaatimukset yms. kansalaisten tarpeiden pohjalta.

Maakuntavaltuustot pääsevät myös määrittelemään kustannustason ja tuottajille maksettavat korvaukset. Tämä lisää valtuuston valtaa taloudenpidossa. Tuottajat eivät jatkossa pääse nykyiseen tapaan määrittelemään hintoja.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

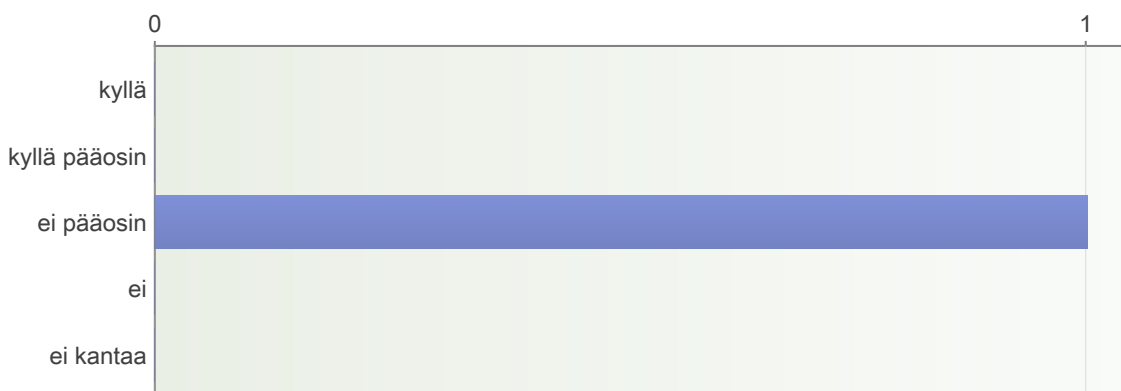
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus on yksi keinoista lisätä palveluinnovaatioiden käyttöön ottoa ja leviämistä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Kun ihminen voi itse valita sote-keskuksensa, kannustaa se kehittämään innovatiivisia palveluita.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauseläkeluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

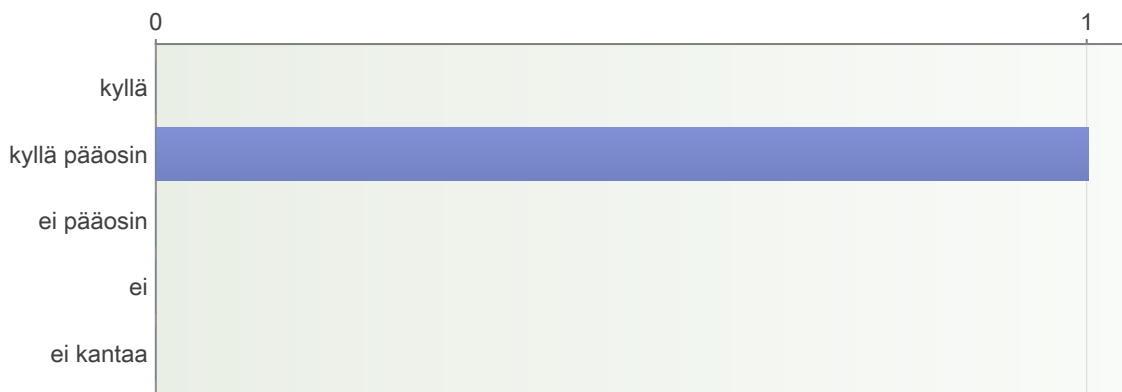
- Suoran valinnan piiriin kuuluvien palvelujen kuvausta on selvennettävä.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

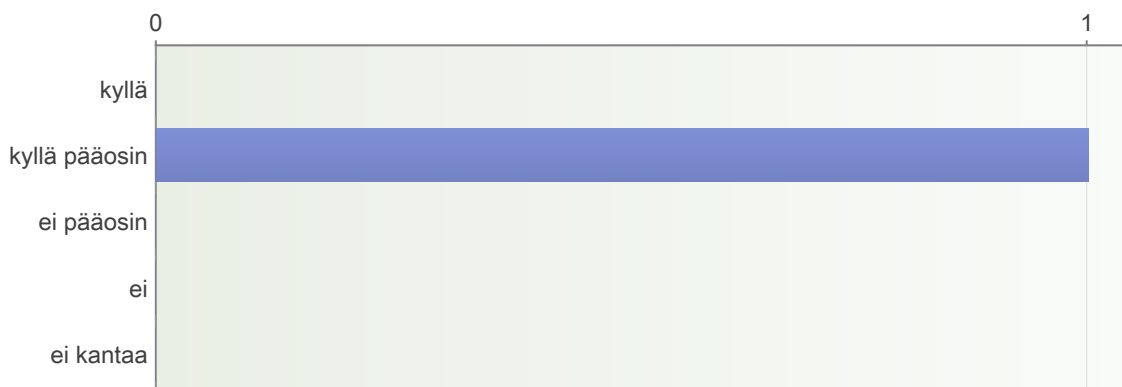
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmään tulevien tuottajien hyväksyntää tulee selkeyttää.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

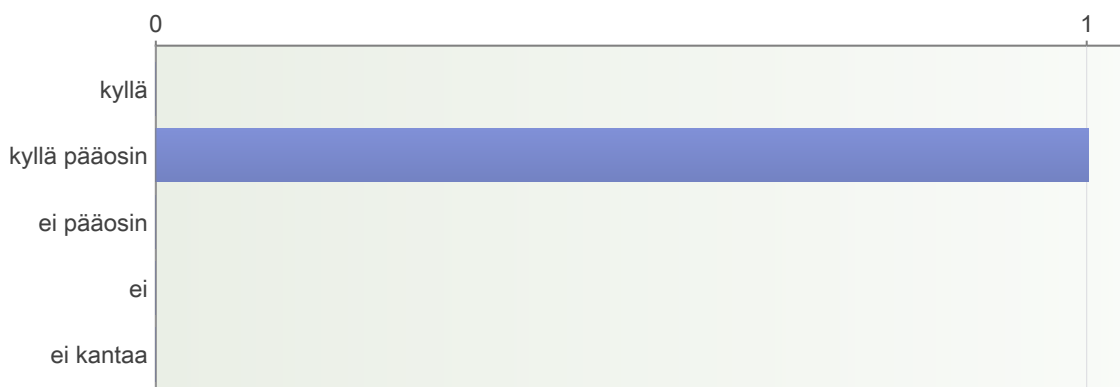

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

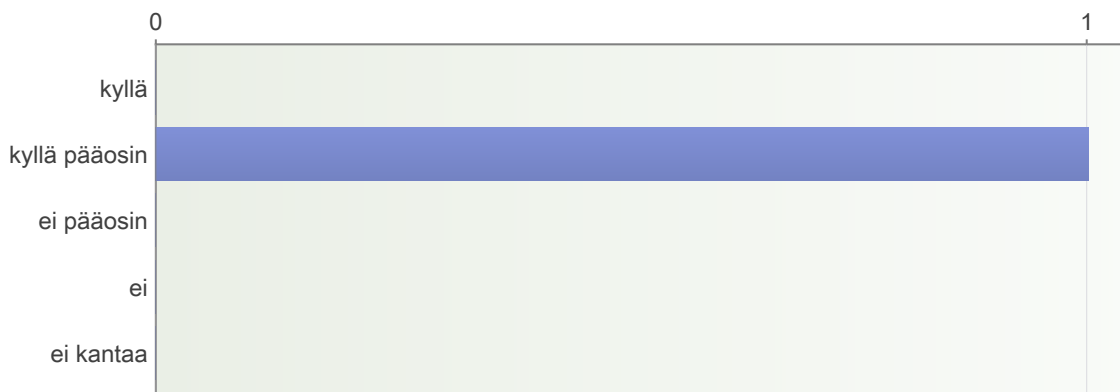
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelijärjestelmään tulevien tuottajien hyväksyntää tulee selkeyttää.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On selkeytettävä vielä säännöstöä mm. arvon määräytymisestä.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuleva sosiaali- ja terveystalvelujen valinnanvapaus on tarkoitettu kaikille. Esimerkiksi henkilöiden, joilla on paljon palvelutarpeita, valinnanvapaus mahdollistetaan henkilökohtaisella budjetilla.

Henkilökohtainen budjetointi on sote-palveluiden järjestämistä tavalla, jossa ihmiset itse pääsevät mukaan määrittämään, mitkä palvelut tai muu tuki auttavat heitä heidän elämässään.

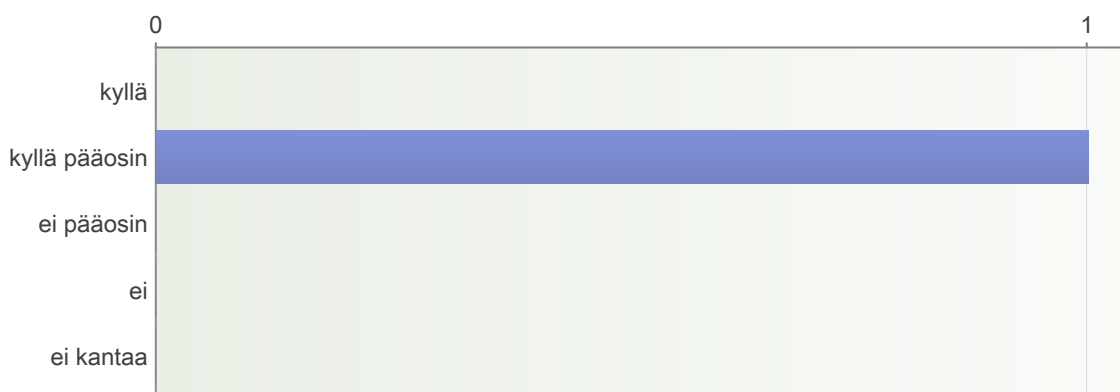
Esimerkiksi vammaisille henkilökohtainen budjetti on parempi vaihtoehto kuin palveluiden kilpailutus. Henkilökohtaisessa budjetoinnissa palveluiden käyttäjät pääsevät valitsemaan palveluntuottajan.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

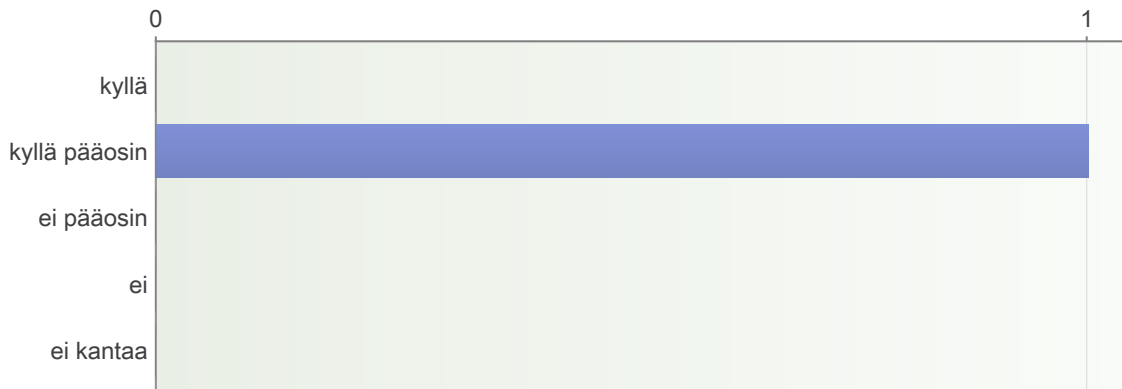

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

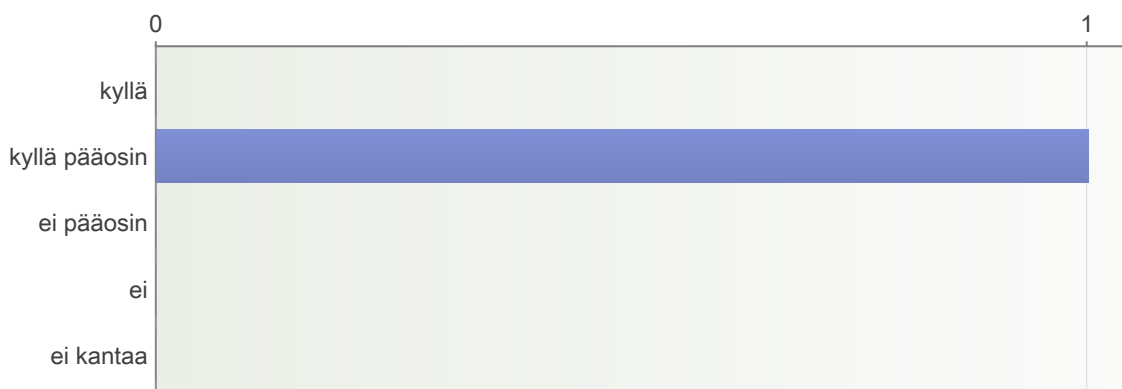

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

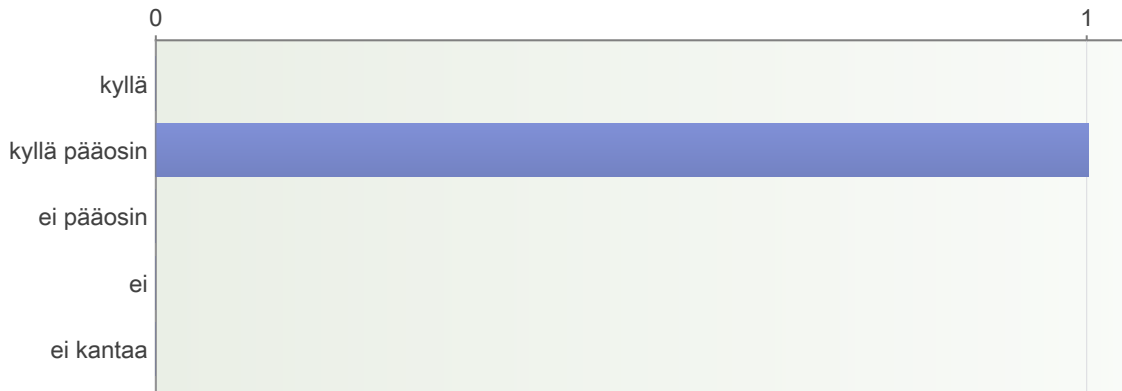

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lausunnoilla olevassa valinnanvapauslaissa veloitetaan valinnanvapauslain mukaisia palveluja tuottavat julkiset tahot, yritykset ja kolmannen sektorin toimijat julkistamaan tietojaan.

Julkisiksi tulevat mm. 1) tilinpäätös ja siihen liittyvä toimintakertomus; 2) verotuspaikkaa ja verotettavaa tulosta koskevat yhteenvetotiedot; 3) tiedot johdon palkoista ja palkkioista sekä sidonnaisuuksista ja liiketoimista palvelun tuottajan lähipiiriin kanssa; ja 4) selvitys ohjaus- ja hallintojärjestelmästä sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ja palvelun tuottajan yhteiskuntavastuuta koskevista toimintaperiaatteista ja niiden toteuttamisesta.

Pienten yritysten tulee vähintään julkaista tilinpäätöstietonsa, tiedot verotuspaikasta ja verotettavasta tuloksesta.

Yrityksiä on varmasti jatkossakin erilaisia, mutta asiakkaalla on vapaus valita oma tuottajansa. Julkinen valta asettaa kriteerit, joiden perusteella eri toimijat voivat ilmoittautua tuottajiksi. Eri tahojen, yritystenkin, valvonnan tulee olla tiukasti julkisen vallan käsissä.

Yhteiskuntavastuun osalta pykälää tulee vielä tarkentaa.

Sote-uudistuksen jälkeenkin laadukkaalle sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutukselle ja tutkimukselle on taattava riittävät edellytykset ja kannusteet

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Ei vastauksia.

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

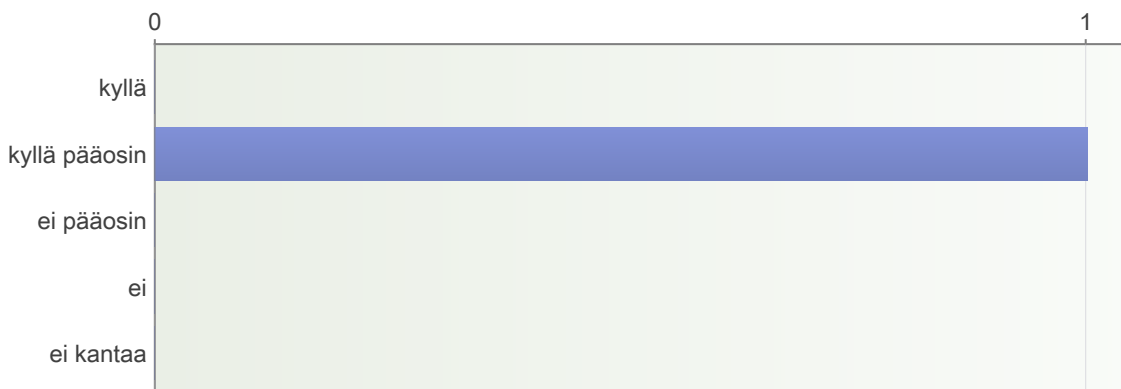
- Julkinen taho eli maakunta määrittelee tuottajien saamat korvaukset. Korvauksien tulee olla sellaisia, että ne luovat kannusteet/mahdollisuuden hoitaa kaikkia.

Lakiluonnokseen tulisi kirjata nykyistä selkeämmin se, että kiinteässä kapitaatiossa huomioidaan kansalaisen iän lisäksi myös kansalaisen esim. arvioitua palvelutarvetta.

Kiinteän korvauksen osuudessa on vielä tarkasteltava pienten tuottajien asemaa. Monipuolinen tuottajakenttä on ihmisen etu. Erityisesti korvauksia on vielä tarkasteltava suun terveydenhuollossa.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

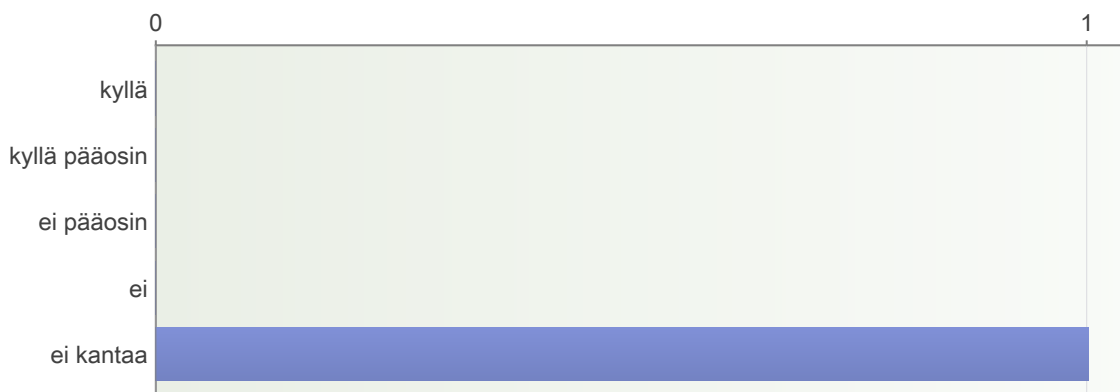

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

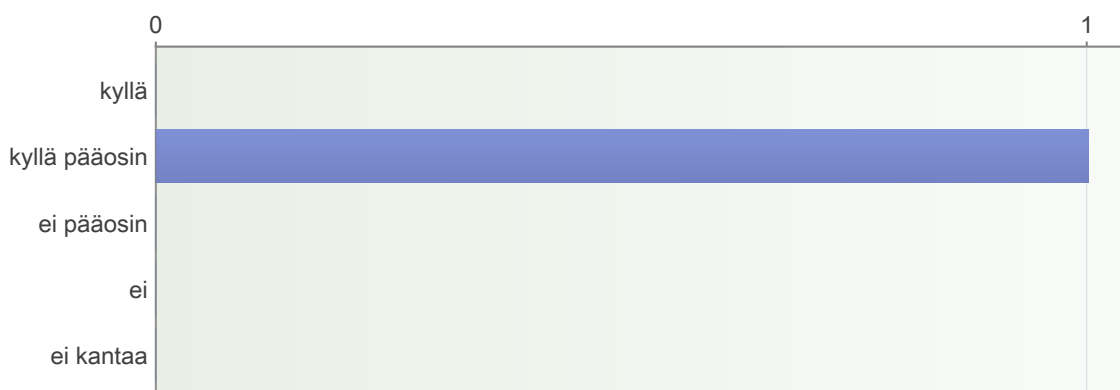
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Siirtymäsäännöksiä on vielä tarkasteltava.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

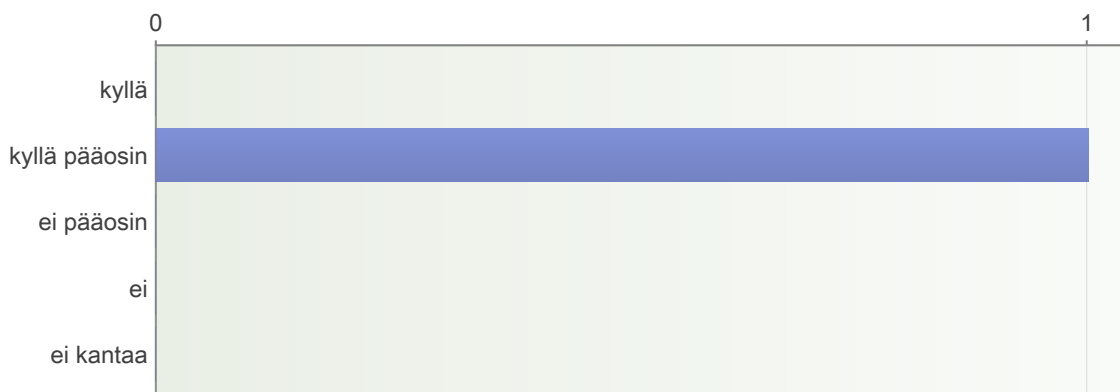

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys luo edellytykset markkinoiden syntyyn, mutta Kokoomus haluaa kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

Sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseksi on varmistettava, että markkinoilla on paljon kilpailevia toimijoita ja asiakkailta riippumatonta tietoa valinnan tueksi. Kokoomus katsoo, että yritysten markkinoille tuleminen on oltava helppoa ja sujuvaa. Tässä on keskeistä, että perustason vaadittavat palvelukokonaisuudet on määritelty selkeästi, mutta palveluluiden tuotannon käytännön järjestämisen tapoihin ja yhteistyömalleihin jätetään markkinoille vapauksia etsiä toimivia malleja. Palveluntuottajien hyväksymiskriteerit on pidettävä yksinkertaisina ja mahdollisimman yhdenmukaisina maakuntien välillä. Tietojärjestelmiä koskevat velvoitteet eivät myöskään saa estää pienien toimijoiden tuloa markkinoille.

Maksu- ja asiakaseteleillä mahdollistetaan myös pienempien ja ketterien toimijoiden tulo markkinoille ja osallistuminen palvelujen tuotantoon.

Lain on mahdollistettava myös uudenlaiset digitaaliset tavat tarjota palveluja.

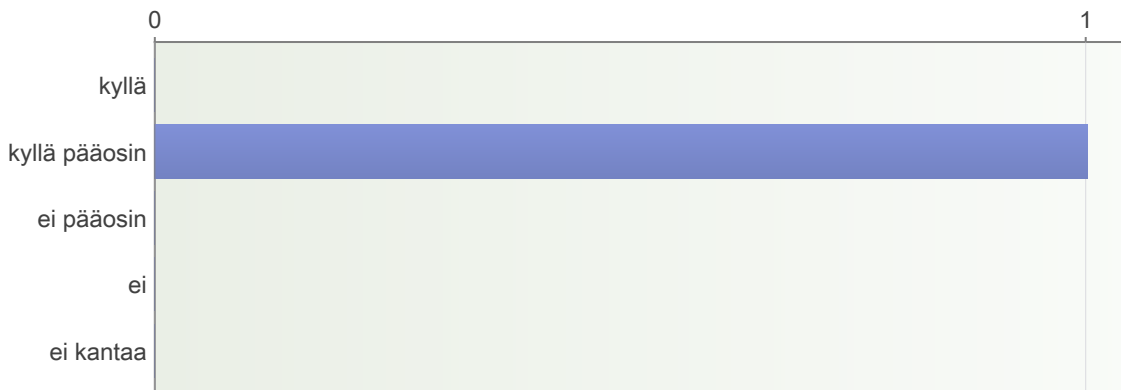
Kilpailua lisäävä tekijä on myös lakiluonnoksessa oleva sote-palveluiden tuottajan ja suun terveydenhuollon palvelujen tuottajan erillisen valinnan.

Kokoomus näkee tarpeellisena, että lakiin kirjataan jokin minimiaika, joksi asiakas sitoutuu valitsemaansa palveluntuottajaan. Minimiajalla turvataan tietty rahoituksen tasaisuus ja yleiset toimintamahdollisuudet yrityksille. Vuosi on suhteellisen pitkä aika sitoutua yhden tuottajan palveluihin, ja Kokoomuksen mielestä minimiaikaa voitaisiin tarkastella uudelleen tai laskea asteittain, jotta palveluiden tuottajilla on kannusteet toimia asiakaslähtöisesti.

Maakunnan roolit järjestäjänä ja tuottajana on erotettava selvästi. Maakunnalle pitää jättää lainsäädännössä tilaa ottaa huomioon paikallisia tarpeita, mutta maakuntien omilla päätöksillä ei saa rakentaa esteitä markkinoille tuloon. Lisäksi maakunnan on edistettävä itse tuottamiensa palveluiden tuotannossa asiakassetelien käyttöä sekä kohdeltava kaikkia suoran valinnan tuottajia neutraalisti. Maakunnan roolia kilpailun ylläpitäjänä ja synnyttäjänä voitaisiin korostaa vahvemmin.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kts. kysymys 18.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kts. kysymys 18.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

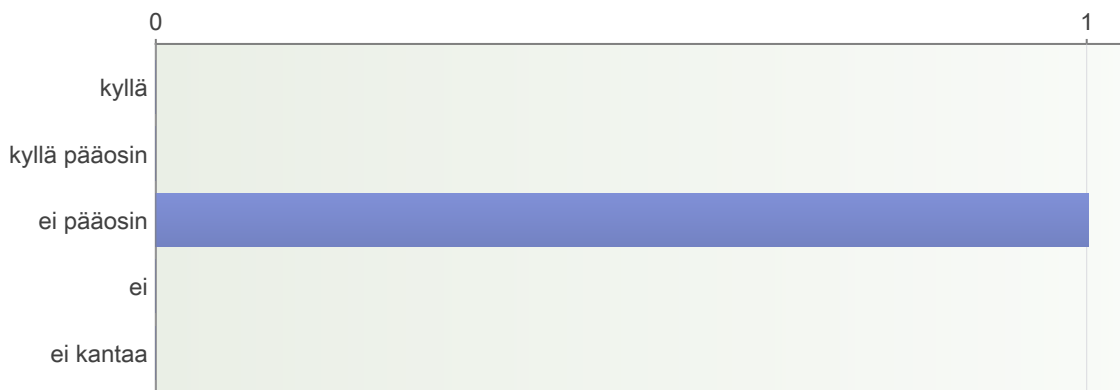
Vastaajien määrä: 1

- Palveluiden laatu lisääntyy, kun tulee lisää kilpailua. Laatuun ei vaikuta pelkästään se, että asiakas vaihtaa, vaan myös se, että tuottaja tietää asiakkaalla olevan mahdollisuus vaihtaa.

Yhdenvertaisuus sote-palvelujen saatavuudessa lisääntyy, kun suomalaisilla on mahdollisuus valita eli kun yksityisen ja kolmannen sektorin palvelut saadaan julkisen sektorin palveluiden rinnalle.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

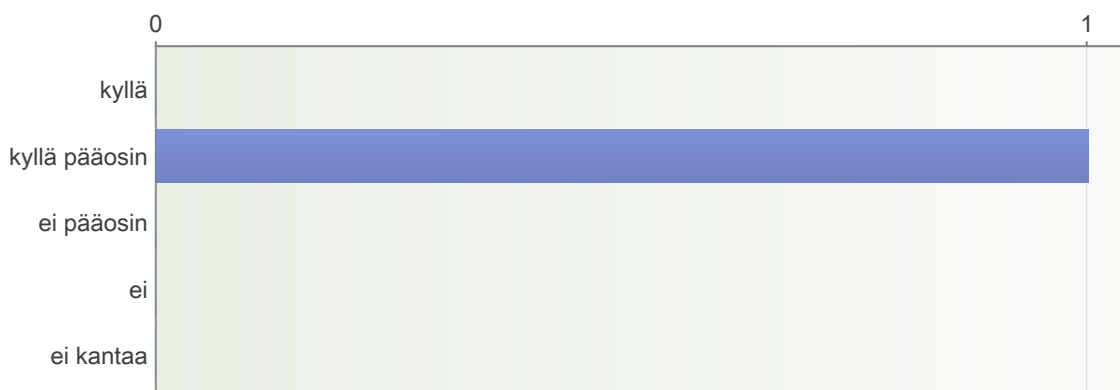
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokoomus kannattaa suun terveydenhuollon palvelujen sisällymistä asiakkaan suoran valinnan piiriin. Kapitaatiopainotteinen korvaus ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen suun terveydenhuollon palveluihin. Suun terveydenhuolto on toimenpidevaltainen ala ja hoidon tarpeen vaihtelu asiakkaiden välillä on suurta.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokoomus pitää tärkeänä, että uudistuksen vaikutusarvioissa on mukana arviot henkilöstöön. Sote-henkilöstö siirtyy maakunnan palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Tämä tarkoittaa sitä, että heidän nykyiset oikeudet säilyvät muuttumattomina. Muutos on mittava ja vaatii hyvää moniammatillista johtamista mukaan lukien hoitotyön johtaminen ja tiedonkulkua. Kokoomus alleviivaa henkilöstön mukana oloa uudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa ratkaisee uudistuksen onnistumisen.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Laadukkaat sosiaali- terveyspalvelut ovat hyvinvointiyhteiskunnan perusta. Kyseessä on laaja uudistus ja siihen liittyy haasteita, mutta sote-palvelumme tarvitsevat uudistusta.

Kokoomus haluaa uudistaa sote-palveluita, koska palveluiden tulee olla helposti saatavilla, jonojen lyhyempiä ja palvelujen laadukkaampia. Kokoomuksen päämäärä on tarjota paremmat ja toimivammat palvelut.

Maakunta eli julkinen valta on vastuussa palveluiden järjestämisestä. Uudistuksessa vahvistetaan julkisen vallan mahdollisuutta turvata verovaroin kaikille hyvät palvelut.

Valinnanvapaus on yksi keino parantaa palveluita. Valinnanvapauden periaate on koko hyvinvointipalveluiden järjestelmää mullistava. Sote-keskuksen valinnan lisäksi käytössä on maksuseteli sekä henkilökohtainen budjetti ja asiakasseteli soveltuvien osin muissa kuin suoran valinnan palveluissa.

Valinnanvapaus lisää tuottajien välistä kilpailua, mikä taas parantaa palveluiden saatavuutta, laatua ja auttaa hillitsemään kustannuksia.

Valinnanvapaus on myös keino turvata lähipalveluita maakuntauudistuksessa.

Valinnanvapaus ei ole säästökeino, joskin se säästää pitkällä tähtäimellä kun hoidon saatavuus nopeutuu.

Avoimuudesta ja läpinäkyvyydestä:

Lausunnoilla olevassa valinnanvapauslaissa veloitetaan valinnanvapauslain mukaisia palveluja tuottavat julkiset tahot, yritykset ja kolmannen sektorin toimijat julkistamaan tietojään.

Julkisiksi tulevat mm. 1) tilinpäätös ja siihen liittyvä toimintakertomus; 2) verotuspaikkaa ja verotettavaa tulosta koskevat yhteenvetotiedot; 3) tiedot johdon palkoista ja palkkioista sekä sidonnaisuuksista ja liiketoimista palvelun tuottajan lähipiiriin kanssa; ja 4) selvitys ohjaus- ja hallintojärjestelmästä sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ja palvelun tuottajan yhteiskuntavastuuta koskevista toimintaperiaatteista ja niiden toteuttamisesta.

Pienten yritysten tulee vähintään julkaista tilinpäätöstietonsa, tiedot verotuspaikasta ja verotettavasta tuloksesta.

Yrityksiä on varmasti jatkossakin erilaisia, mutta asiakkaalla on vapaus valita oma tuottajansa. Julkinen valta

asettaa kriteerit, joiden perusteella eri toimijat voivat ilmoittautua tuottajiksi. Eri tahojen, yritystenkin, valvonnan tulee olla tiukasti julkisen vallan käsissä.

Yhteiskuntavastuun osalta pykälä olisi mahdollista vielä tarkentaa.

Tutkimus ja koulutus:

Sote-uudistuksen jälkeenkin laadukkaalle sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutukselle ja tutkimukselle on taattava riittävät edellytykset ja kannusteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on oltava uudistuksen jälkeen riittävät resurssit, selkeät tavoitteet ja kannustimet. Tuottajille kannusteiden on oltava asetettu siten, että ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä palkitaan.

Valinnanvapauden työkalut:

Selkeyden takia olisi hyvä, jos käytössä olisi vain yhden niminen seteli. Esimerkiksi asiakasseteli.

Palveluseteli:

Palvelusetelilainsäädäntöä ei tule lakkauttaa.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Suoran valinnan piiriin kuuluvien palvelujen kuvausta on selvennettävä.

Maksusetelijärjestelmään tulevien tuottajien hyväksyntää tulisi selkeyttää.

Asiakassetelijärjestelmään tulevien tuottajien hyväksyntää tulisi selkeyttää.

Yhteiskuntavastuun osalta pykälä olisi mahdollista vielä tarkentaa.

Lakiluonnokseen tulisi kirjata nykyistä selkeämmin se, että kiinteässä kapitaatiossa huomioidaan kansalaisen iän lisäksi myös kansalaisen esim. arvioitua palvelutarvetta.

Valinnanvapauden työkalut:

Selkeyden takia olisi hyvä, jos käytössä olisi vain yhden niminen seteli. Esimerkiksi asiakasseteli.

Palveluseteli:

Palvelusetelilainsäädäntöä ei tule lakkauttaa.